

Soluții

1.a) Fie $X = \begin{pmatrix} m & n \\ p & q \end{pmatrix} \in M_2(\square)$ o matrice astfel încât $AX=XA$.

$$A \cdot X = \begin{pmatrix} a & b \\ b & a \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} m & n \\ p & q \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} am + bp & an + bq \\ bm + ap & bn + aq \end{pmatrix}$$

$$X \cdot A = \begin{pmatrix} m & n \\ p & q \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} a & b \\ b & a \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} ma + nb & mb + na \\ pa + qb & pb + qa \end{pmatrix}$$

Din egalitatea $AX=XA$ rezultă sistemul
$$\begin{cases} am + bp = ma + nb \\ an + bq = mb + na \\ bm + ap = pa + qb \\ bn + aq = pb + qa \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} p = n = v \\ q = m = u \end{cases}$$

Deci $X = \begin{pmatrix} u & v \\ v & u \end{pmatrix}$.

b) Demonstrăm prin inducție matematică după $n \in \square^*$.

Notăm $P(n): A^n = \begin{pmatrix} x_n & y_n \\ y_n & x_n \end{pmatrix}, x_n = \frac{(a+b)^n + (a-b)^n}{2}, y_n = \frac{(a+b)^n - (a-b)^n}{2}, n \geq 1$

Etapa verificării:

Pentru $n=1$ avem $P(1): A^1 = \begin{pmatrix} x_1 & y_1 \\ y_1 & x_1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a & b \\ b & a \end{pmatrix}, x_1 = \frac{(a+b) + (a-b)}{2} = a, y_1 = \frac{(a+b) - (a-b)}{2} = b$ adevărat.

Etapa demonstrației:

Presupunem $P(k)$ adevărată și demonstrăm că $P(k+1)$ este adevărată.

$P(k): A^k = \begin{pmatrix} x_k & y_k \\ y_k & x_k \end{pmatrix}, x_k = \frac{(a+b)^k + (a-b)^k}{2}, y_k = \frac{(a+b)^k - (a-b)^k}{2}$ este presupusă adevărată (deci ne putem

folosi de ea)

$P(k+1): A^{k+1} = \begin{pmatrix} x_{k+1} & y_{k+1} \\ y_{k+1} & x_{k+1} \end{pmatrix}, x_{k+1} = \frac{(a+b)^{k+1} + (a-b)^{k+1}}{2}, y_{k+1} = \frac{(a+b)^{k+1} - (a-b)^{k+1}}{2}$ trebuie demonstrată.

$$\begin{aligned} A^{k+1} &= A^k \cdot A = \begin{pmatrix} \frac{(a+b)^k + (a-b)^k}{2} & \frac{(a+b)^k - (a-b)^k}{2} \\ \frac{(a+b)^k - (a-b)^k}{2} & \frac{(a+b)^k + (a-b)^k}{2} \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} a & b \\ b & a \end{pmatrix} = \\ &= \begin{pmatrix} a \cdot \frac{(a+b)^k + (a-b)^k}{2} + b \cdot \frac{(a+b)^k - (a-b)^k}{2} & b \cdot \frac{(a+b)^k + (a-b)^k}{2} + a \cdot \frac{(a+b)^k - (a-b)^k}{2} \\ b \cdot \frac{(a+b)^k + (a-b)^k}{2} + a \cdot \frac{(a+b)^k - (a-b)^k}{2} & a \cdot \frac{(a+b)^k + (a-b)^k}{2} + b \cdot \frac{(a+b)^k - (a-b)^k}{2} \end{pmatrix} = \\ &= \begin{pmatrix} \frac{(a+b)^{k+1} + (a-b)^{k+1}}{2} & \frac{(a+b)^{k+1} - (a-b)^{k+1}}{2} \\ \frac{(a+b)^{k+1} - (a-b)^{k+1}}{2} & \frac{(a+b)^{k+1} + (a-b)^{k+1}}{2} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x_{k+1} & y_{k+1} \\ y_{k+1} & x_{k+1} \end{pmatrix} \end{aligned}$$

unde am notat $x_{k+1} = \frac{(a+b)^{k+1} + (a-b)^{k+1}}{2}, y_{k+1} = \frac{(a+b)^{k+1} - (a-b)^{k+1}}{2}$ deci $P(k+1)$ a fost demonstrată.

In concluzie $P(n)$ este adevărată $\forall n \geq 1$.

c) Notăm $A = \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 2 \end{pmatrix}$. Fie X o soluție a ecuației date.

$$X \cdot X^3 = X^3 \cdot X \Rightarrow X \cdot A = A \cdot X \Rightarrow X = \begin{pmatrix} u & v \\ v & u \end{pmatrix} \text{ conform punctului a).}$$

$$X^3 = \begin{pmatrix} \frac{(u+v)^3 + (u-v)^3}{2} & \frac{(u+v)^3 - (u-v)^3}{2} \\ \frac{(u+v)^3 - (u-v)^3}{2} & \frac{(u+v)^3 + (u-v)^3}{2} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 2 \end{pmatrix} \text{ conform punctului b)}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \frac{(u+v)^3 + (u-v)^3}{2} = 2 \\ \frac{(u+v)^3 - (u-v)^3}{2} = 1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} (u+v)^3 + (u-v)^3 = 4 \\ (u+v)^3 - (u-v)^3 = 2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} (u+v)^3 = 3 \\ (u-v)^3 = 1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} u+v = \sqrt[3]{3} \\ u-v = 1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} u = \frac{\sqrt[3]{3}+1}{2} \\ v = \frac{\sqrt[3]{3}-1}{2} \end{cases}$$

$$\text{deci } X = \begin{pmatrix} \frac{\sqrt[3]{3}+1}{2} & \frac{\sqrt[3]{3}-1}{2} \\ \frac{\sqrt[3]{3}-1}{2} & \frac{\sqrt[3]{3}+1}{2} \end{pmatrix} \text{ este soluția ecuației date.}$$

2.a) $\square_7 = \{\hat{0}, \hat{1}, \hat{2}, \dots, \hat{6}\}$ este mulțime finită deci le putem verifica pe toate:

$$(\hat{1})^6 = \hat{1}$$

$$(\hat{2})^6 = \hat{1}$$

$$(\hat{3})^6 = \hat{1}$$

$$(\hat{4})^6 = \hat{1}$$

$$(\hat{5})^6 = \hat{1}$$

$$(\hat{6})^6 = \hat{1}$$

$$\text{b)} (x^3 - \hat{4})(x^3 + \hat{4}) = x^6 - \hat{2} = x^6 + \hat{5}, \forall x \in \square_7$$

c) Fie $a \in \square_7, a \neq \hat{0}$. Tripletul $(\square_7, +, \cdot)$ este corp comutativ (deoarece 7 este prim) deci există $a^{-1} \in \square_7, a^{-1} \neq \hat{0}$.

$$f(a^{-1}) = (a^{-1})^6 + a \cdot a^{-1} + \hat{5} = \hat{1} + \hat{1} + \hat{5} = \hat{0} \text{ deci } f \text{ este divizibil prin } X - a^{-1} \text{ adică } f \text{ este reductibil în } \square_7[X].$$

Pentru $a = \hat{0}$ avem $f = x^6 + \hat{5} = (x^3 - \hat{4})(x^3 + \hat{4})$ deci f este reductibil și în acest caz.